

2019/2136(INI)

17.10.2019

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με την εφαρμογή της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας – ετήσια έκθεση (2019/2136(INI))

Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων

Εισηγητής: David McAllister

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....3

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την εφαρμογή της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας –
ετήσια έκθεση
(2019/2136(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την ετήσια έκθεση του Συμβουλίου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο σχετικά με την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφάλειας,
  - έχοντας υπόψη τα άρθρα 21 και 36 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση,
  - έχοντας υπόψη τον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών,
  - έχοντας υπόψη τη δήλωση της Αντιπροέδρου της Επιτροπής/Υπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για Θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας (ΑΕ/ΥΕ) για την πολιτική λογοδοσία¹,
  - έχοντας υπόψη το έγγραφο του 2016 με τίτλο «Μια συνολική στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφάλειας»,
  - έχοντας υπόψη την κοινή δήλωση της Επιτροπής και της Υπατης Εκπροσώπου της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας, της 7ης Ιουνίου 2017, με τίτλο «Μια στρατηγική προσέγγιση όσον αφορά την ανθεκτικότητα στην εξωτερική δράση της ΕΕ» (JOIN(2017)0021),
  - έχοντας υπόψη το άρθρο 54 του Κανονισμού του,
  - έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων (A9-0000/2019),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο έχει καθήκον και ευθύνη να ασκεί τον δημοκρατικό έλεγχο της κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ) και της κοινής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας (ΚΠΑΑ) και ότι θα πρέπει να διαθέτει τα μέσα για την εκπλήρωση αυτού του ρόλου·
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εξωτερική δράση της ΕΕ έχει άμεσο αντίκτυπο στην ευημερία των πολιτών της και έχει ως στόχο να διασφαλίσει την ασφάλεια και τη σταθερότητα, περιφρουρώντας παράλληλα τις ευρωπαϊκές αξίες της ελευθερίας, της δημοκρατίας, της ισότητας, του κράτους δικαίου και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων·
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανάγκη για μια ισχυρότερη και ενωμένη Ευρώπη όσον αφορά τις εξωτερικές σχέσεις είναι πιο επείγουσα από ό,τι στο παρελθόν·
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι τα θεμέλια της πολυμέρειας κλονίζονται όταν οικουμενικοί κανόνες και αξίες αμφισβητούνται ή γίνονται αντικείμενο εκμετάλλευσης·
- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι βρισκόμαστε ενώπιον μιας παγκόσμιας μετατόπισης δυνάμεων

---

¹ ΕΕ C 210 της 3.8.2010, σ. 1.

και ότι ο γεωπολιτικός ανταγωνισμός αποτελεί κυρίαρχη τάση στην εξωτερική πολιτική, κάτι που απαιτεί γρήγορους και επαρκείς μηχανισμούς αντίδρασης·

- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι νέες πολιτικές δυνάμεις ασκούν πιέσεις για να προωθήσουν τις δικές τους παγκόσμιες και περιφερειακές φιλοδοξίες, με απρόβλεπτες συνέπειες για την παγκόσμια ασφάλεια·
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το περιβάλλον ασφάλειας της ΕΕ είναι ευάλωτο σε εξωτερικές πιέσεις που εμποδίζουν την ΕΕ από το να ασκήσει την κυριαρχία της·

Η πολυμέρεια σε κίνδυνο: επείγουσα ανάγκη για μια ισχυρότερη και ενωμένη Ευρώπη

1. υπενθυμίζει ότι, σε μια περίοδο κατά την οποία ανταγωνιστικές δυνάμεις αμφισβητούν όλο και περισσότερο τη βασισμένη σε κανόνες παγκόσμια τάξη, εμείς, ως Ευρωπαίοι, οφείλουμε να υπερασπιστούμε την πολυμέρεια, το διεθνές δίκαιο, τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα·
2. υπογραμμίζει ότι η πολυμερής προσέγγιση βρίσκεται στον πυρήνα των προσπαθειών της ΕΕ για την πρόληψη και την επίλυση συγκρούσεων·
3. ζητεί μια ισχυρότερη, ενωμένη, αποτελεσματική και πιο στρατηγική Ευρωπαϊκή Ένωση, δεδομένου δε ότι μόλις ξεκίνησε ένας νέος ευρωπαϊκός πολιτικός κύκλος και ότι η εξωτερική πολιτική και η πολιτική ασφάλειας της ΕΕ υπόκεινται σε αλλαγές·
4. επαναλαμβάνει ότι είναι επείγουσα ανάγκη να ισχυροποιηθεί η ανθεκτικότητα και η ανεξαρτησία της ΕΕ με την ενίσχυση μιας ΚΕΠΠΑ που θα προάγει την ειρήνη, την ασφάλεια, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες στην Ευρώπη και σε ολόκληρο τον κόσμο·
5. πιστεύει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να αναλάβει ηγετικό ρόλο σε παγκόσμιο επίπεδο και να ξεδιπλώσει τις πολιτικές της δυνατότητες ώστε να σκέφτεται και να ενεργεί σαν μια γεωπολιτική δύναμη, προασπίζοντας και προωθώντας παράλληλα τις κοινές της αξίες και τα συμφέροντά της στον κόσμο· δηλώνει εκ νέου ότι είναι αναγκαίο να εξασφαλιστεί η «στρατηγική αυτονομία της ΕΕ»· υποστηρίζει πλήρως την απόφαση της Προέδρου της Επιτροπής να μετατρέψει το εκτελεστικό όργανο της ΕΕ σε μια «γεωπολιτική Επιτροπή»·
6. πιστεύει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να είναι σε θέση να αντιδρά ταχύτερα και αποτελεσματικότερα στις κρίσεις και ότι θα πρέπει να δίνει μεγαλύτερη έμφαση στην πρόληψη των συγκρούσεων σε πρώιμο στάδιο·
7. τονίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να στραφεί από μια προσέγγιση αντίδρασης σε μια προσέγγιση προορατικής δράσης και να ενώσει τις δυνάμεις της με ομοιόετες εταίρους με στόχο την προάσπιση της παγκόσμιας έννομης τάξης που βασίζεται στο διεθνές δίκαιο· υπενθυμίζει ότι η ΚΕΠΠΑ της ΕΕ βασίζεται στις εταιρικές σχέσεις και την πολυμέρεια, οι οποίες ενώνουν τις σχετικές περιφερειακές και παγκόσμιες δυνάμεις· υπογραμμίζει την επείγουσα ανάγκη να διερευνηθούν νέες μορφές συμμαχιών και να βρεθούν καινοτόμοι μηχανισμοί συνεργασίας·
8. προωθεί μια εξωτερική πολιτική της ΕΕ που θα ενώνει τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και

όλα τα υπουργεία εξωτερικών πίσω από μια κοινή και ισχυρή εξωτερική πολιτική σε επίπεδο ΕΕ· τονίζει την ανάγκη δημιουργίας ειδικών συμμαχιών για την ενίσχυση της συνοχής και της δημοκρατικής νομιμοποίησης της ΕΕ·

9. υπογραμμίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει να χρησιμοποιήσει αποτελεσματικότερα τα υφιστάμενα μέσα της και να ενεργήσει με πιο ενοποιημένο και συνεκτικό τρόπο προκειμένου να βελτιώσει τις διαδικασίες της για τη λήψη των αποφάσεων·

Ενίσχυση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ως πυλώνα της ΚΕΠΠΑ

10. υπογραμμίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση μπορεί να αξιοποιήσει πλήρως το δυναμικό της μόνο όταν εκφράζεται με ομοφωνία και όταν η διαδικασία λήψης αποφάσεων μετατοπίζεται σταδιακά από το εθνικό στο υπερεθνικό επίπεδο, με τρόπο που αξιοποιεί πλήρως τις δυνατότητες τις οποίες προσφέρουν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και οι διαδικασίες τους· τονίζει ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να χρησιμοποιήσει όλα τα διαθέσιμα μέσα για την επίτευξη αυτού του στόχου, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που προσφέρει η κοινοβουλευτική διπλωματία·
11. επαναλαμβάνει, στο πλαίσιο αυτό, ότι με την πάροδο των χρόνων το Κοινοβούλιο έχει αναπτύξει μια σειρά μέσων και δικτύων στον τομέα της εξωτερικής δράσης, τα οποία είναι διαφορετικά από τα αντίστοιχα της εκτελεστικής εξουσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συμπληρωματικά προς αυτά· ζητεί, ως εκ τούτου, πιο ολοκληρωμένη προσέγγιση της εξωτερικής πολιτικής και της πολιτικής ασφάλειας της ΕΕ, η οποία θα περιλαμβάνει μια κοινοβουλευτική διάσταση, καθώς επίσης διοργανική συνεργασία κατά την εκπόνηση στρατηγικών έναντι τρίτων χωρών και περιφερειών·
12. ζητεί να είναι πιο αποτελεσματική και ολοκληρωμένη η παροχή πληροφοριών από την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Εξωτερικής Δράσης (ΕΥΕΔ), ώστε να μπορεί το Κοινοβούλιο να ασκεί έγκαιρα και αποτελεσματικά τον ελεγκτικό του ρόλο, μεταξύ άλλων και στον τομέα της ΚΕΠΠΑ·
13. ζητεί να ενισχυθεί ο κοινοβουλευτικός έλεγχος της εξωτερικής δράσης της ΕΕ, μεταξύ άλλων με τη συνέχιση των τακτικών διαβουλεύσεων με τον ΑΕ/ΥΕ, την ΕΥΕΔ και την Επιτροπή, και να ολοκληρωθούν οι διαπραγματεύσεις σχετικά με την πρόσβαση του Κοινοβουλίου σε ευαίσθητες πληροφορίες του Συμβουλίου στον τομέα της ΚΕΠΠΑ και της ΚΠΑΑ·
14. σημειώνει ότι εάν/όταν λάβει χώρα το Μπρέξιτ, η κοινοβουλευτική Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων, ως η αρμόδια επί της ουσίας επιτροπή για τις σχέσεις με τρίτες χώρες, θα πρέπει να λάβει όλες τις απαραίτητες πληροφορίες από το εκτελεστικό όργανο της ΕΕ, ώστε να είναι σε θέση να ελέγξει, εξ ονόματος του Κοινοβουλίου, τη διαδικασία διαπραγμάτευσης σύμφωνα με το άρθρο 218 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και να παρουσιάσει εγκαίρως τη θέση της όσον αφορά τη μελλοντική συμφωνία/τις μελλοντικές συμφωνίες με το Ηνωμένο Βασίλειο, για την οποία/τις οποίες θα απαιτηθεί η έγκριση του Κοινοβουλίου· αναγνωρίζει ότι είναι σημαντική η μελλοντική συνεργασία μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ηνωμένου Βασιλείου στον τομέα της ΚΕΠΠΑ και της ΚΠΑΑ, και αναγνωρίζει την ανάγκη εξεύρεσης δημιουργικών λύσεων·
15. ζητεί να συσταθεί, πριν από την έγκριση στρατηγικής ή ανακοίνωσης σχετικά με την

ΚΕΠΠΑ από την Επιτροπή και την ΕΥΕΔ, μηχανισμός διαβούλευσης με την Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων και αρμόδιους φορείς·

16. ζητεί μεγαλύτερη συνοχή, συνέπεια και συμπληρωματικότητα ανάμεσα στα μέσα εξωτερικής χρηματοδότησης της ΕΕ και την ΚΕΠΠΑ, ώστε να μπορέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση να αντιμετωπίσει τις αυξανόμενες προκλήσεις στον τομέα της ασφάλειας και της εξωτερικής πολιτικής· θεωρεί ότι η απλουστευμένη δομή των εξωτερικών μέσων που προτείνονται στο πλαίσιο του Μηχανισμού Γειτονίας, Ανάπτυξης και Διεθνούς Συνεργασίας απαιτεί κατάλληλες δικλίδες ασφαλείας, επαρκές επίπεδο διαφάνειας, τη συμβολή του Κοινοβουλίου όσον αφορά τη στρατηγική, καθώς και έλεγχο της εφαρμογής από το Κοινοβούλιο· τονίζει την ανάγκη για αποδοτική και επαρκή χρηματοδότηση στο πλαίσιο του μηχανισμού προενταξιακής βοήθειας για την περίοδο 2021-2027 (ΜΠΒ ΙΙΙ)· τονίζει τον ρόλο του μηχανισμού συμβολής στη σταθερότητα και την ειρήνη (IcSP), ιδίως σε ό,τι αφορά τη στήριξη της ειρήνης και της σταθερότητας σε ολόκληρο τον κόσμο· αναμένει την έγκαιρη έγκριση των μέσων για την περίοδο μετά το 2020, ώστε να αποφευχθούν περιττά χρηματοδοτικά κενά·
17. ενθαρρύνει την ΕΕ να δώσει ακόμα μεγαλύτερη προτεραιότητα στην πρόληψη των συγκρούσεων και στη διαμεσολάβηση· υπογραμμίζει ότι αυτή η προσέγγιση αποφέρει υψηλή ενωσιακή προστιθέμενη αξία σε πολιτικό, κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο, καθώς και σε επίπεδο ασφάλειας· υπενθυμίζει ότι οι δράσεις στο πλαίσιο της πρόληψης συγκρούσεων και της διαμεσολάβησης συμβάλλουν στην ενίσχυση της παρουσίας και της αξιοπιστίας της ΕΕ στη διεθνή σκηνή· επισημαίνει την πολύτιμη συμβολή του Κοινοβουλίου στον τομέα της διαμεσολάβησης και του διαλόγου, ιδίως στις χώρες των Δυτικών Βαλκανίων και της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης, και ζητεί να αναπτυχθεί περαιτέρω η διοργανική συνεργασία σχετικά με τη διαμεσολάβηση·

Ενίσχυση της ΚΕΠΠΑ για την αντιμετώπιση των παγκόσμιων απειλών

18. ζητεί να ενισχυθεί η ικανότητα αυτόνομης δράσης της ΕΕ στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας· τονίζει ότι η αποτελεσματική συνεργασία με οργανώσεις-εταίρους, όπως ο ΟΗΕ ή το ΝΑΤΟ, είναι αναγκαία περισσότερο από ποτέ·
19. πιστεύει ότι η ψηφοφορία με ειδική πλειοψηφία θα μπορούσε να καταστήσει αποτελεσματικότερη την εξωτερική πολιτική και την πολιτική ασφάλειας της ΕΕ και θα επιτάχυνε τη διαδικασία λήψης αποφάσεων· καλεί το Συμβούλιο να κάνει τακτική χρήση της ειδικής πλειοψηφίας στις περιπτώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 31 παράγραφος 2 ΣΕΕ και καλεί το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο να αναλάβει αυτή την πρωτοβουλία κάνοντας χρήση της «ρήτρας γέφυρας» που περιέχεται στο άρθρο 31 παράγραφος 3 ΣΕΕ· ενθαρρύνει το Συμβούλιο να εξετάσει την επέκταση της ειδικής πλειοψηφίας σε άλλους τομείς της ΚΕΠΠΑ·
20. επαναλαμβάνει την έκκλησή του να εξεταστεί το ενδεχόμενο σύστασης ενός Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ασφάλειας που θα βελτιώσει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων και θα οδηγήσει σε αποτελεσματικότερη διακυβερνητική συνεργασία στον τομέα αυτόν·
21. χαιρετίζει την απόφαση της Προέδρου της Επιτροπής να οικοδομήσει, εντός πέντε ετών, μια πραγματική Ευρωπαϊκή Αμυντική Ένωση·

22. υπενθυμίζει ότι το άρθρο 20 παράγραφος 2 ΣΕΕ, που ορίζει τις διατάξεις για την ενισχυμένη συνεργασία, παρέχει στα κράτη μέλη πρόσθετες δυνατότητες προώθησης της ΚΕΠΠΑ και θα πρέπει, συνεπώς, να χρησιμοποιηθεί·
23. υπενθυμίζει ότι η κλιματική αλλαγή επηρεάζει όλες τις πτυχές της ανθρώπινης ζωής, μεταξύ άλλων αυξάνοντας τις πιθανότητες συγκρούσεων και βίας· τονίζει ότι οι ανησυχίες για την κλιματική ασφάλεια θα πρέπει να ενσωματωθούν σε ολόκληρο το χαρτοφυλάκιο της εξωτερικής πολιτικής· υπογραμμίζει ότι η ΕΕ θα πρέπει να αναπτύξει ικανότητες για την παρακολούθηση των κινδύνων που σχετίζονται με την κλιματική αλλαγή, μεταξύ των οποίων η ευαισθησία στο θέμα των συγκρούσεων και οι πολιτικές για την πρόληψη κρίσεων· υπογραμμίζει ότι είναι αναγκαίο να αναπτυχθεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση όσον αφορά την κλιματική αλλαγή και την κλιματική ασφάλεια·
24. ζητεί να στηριχθεί περισσότερο η στρατηγική της ΕΕ για την ασφάλεια στη θάλασσα, καθώς η ελευθερία της ναυσιπλοΐας συνιστά όλο και μεγαλύτερη πρόκληση· επιμένει ότι η ελευθερία της ναυσιπλοΐας πρέπει να τηρείται πάντοτε·
25. καλεί τον ΑΠ/ΥΕ, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να συνεχίσουν και να εντείνουν τις προσπάθειες που καταβάλλουν προκειμένου να αυξήσουν την ικανότητά τους να αντιμετωπίζουν τις υβριδικές απειλές, μέσω της ενίσχυσης της κυβερνοάμυνας και της ανθεκτικότητας της ΕΕ έναντι των υβριδικών απειλών· ζητεί, στο πλαίσιο αυτό, την ανάπτυξη ολοκληρωμένων κοινών ικανοτήτων και μεθόδων για την ανάλυση του κινδύνου και της τρωτότητας·
26. προάγει την ενίσχυση των στρατηγικών ικανοτήτων επικοινωνίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης· ζητεί, εν προκειμένω, να στηριχθεί περαιτέρω το τμήμα στρατηγικών επικοινωνιών της ΕΥΕΔ·
27. τονίζει ότι είναι αναγκαίο να αξιοποιήσει η ΕΕ το ανταγωνιστικό πλεονέκτημά της, ώστε να μπορέσει να κατακτήσει γρήγορα στρατηγική θέση στον διεθνή ανταγωνισμό αναδυόμενων τεχνολογιών, όπως η τεχνητή νοημοσύνη, ώστε να μην εξαρτάται από τους ψηφιακούς κολοσσούς·
28. αναγνωρίζει τον σημαντικό ρόλο των μη στρατιωτικών και των στρατιωτικών αποστολών της ΚΠΑΑ στη διατήρηση της ειρήνης, την πρόληψη των συγκρούσεων και την ενίσχυση της διεθνούς ασφάλειας·
  -
  - ◦
29. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στον Πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, στον Αντιπρόεδρο της Επιτροπής/Υπατο Εκπρόσωπο της Ένωσης για θέματα Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας, και στα κράτη μέλη.